Дін және мәдениет

Әлемдік діндер: ислам, христиан, будда

Дін және мәдениет

- Дін – қоғамдық құбылыстардың ішіндегі ең күрделісі. Дін адамдардың бірлестігін және ұйымдастығын қалыптастырушы идеологиялық механизм.
- Мәдениеттегі діннің рөлін әрбір мәдениеттің жүйе құрастырушы факторы деп анықтауға болады.

- Мәдениет пен дін қатынасының әр түрлі мәселелерін А.В.Горький, А. В.Карташев, П.А.Флоренский сияқты тарихшылар мен философтар карастырды.
- Ағылшын этнографы Дж.Фрезер “Барлық мәдениет ғибадатханадан пайда болған, дін-мәдениет негізі” дейді.

Діннің бастаулары

Дін (религия) - (латынның сөзі religio - тазалық, қасиеттілік, құдайға сенгіштік) құдайдың бар екендігіне негізделген дүниетаным мен тәртіптер жүйесі.

Бірте-бірте адамдар арасында адамның жаны оның денесінен бөлек өмір сүреді деген сенім қалыптасты, оны анимизим деп атайды

Кейінірек феодалдық қоғамның нығаюы нәтижесінде аса ірі діни жүйелер-буддизм, христиан және ислам діндері қалыптасты.

- Христиан діні, Ортодокс кресті

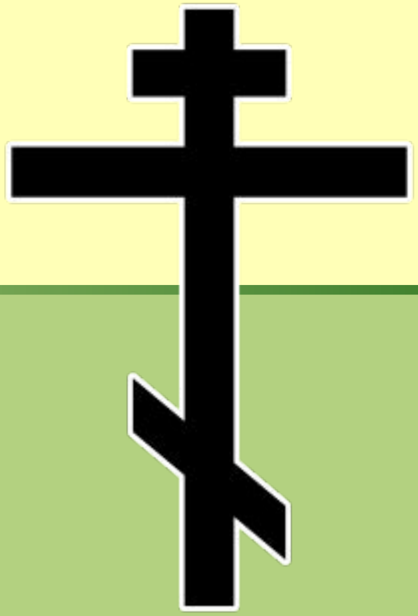

- Мұсылман діні Аллах сөзінің жазылуы
- Қытайдағы дін, Теңдік және үйлесім символы

- Діннің ең алғашқы түрі- фетишизм (француз тілінен fetich- идол, тұмар). Ол жансыз дүниеге табыну нәтижесінде пайда болды.
- Діннің ең ежелгі түрі- анимизим (латын тілінен anima - жан)-жанның болатынына сендірсе, тонемизм - адамдар мен жануардың туыстығын дәлелдеуге тырысты.
- Қоғамның одан әрі дамуы ұлттық- халықтық діндерді – политеизмді тудырды. Ұлттық- халықтық діндердің қатарына иудаизмді, индуизмді, синтоизмді, конфуций ілімін жатқызуға болады.

Будда діні

- Үндістанда Бихар штатында б.д.д VI-V ғасырда құл иеленушілік қатынастар үстемдігі негізінде пайда болды. Будда дінің алғашқы кезеңінде адамдардың ауыр тұрмысын, олардың әлеуметтік жағдайларына қарамастан, рухани теңдік жолымен түзетуге тырысушылық тән болған еді.
- Алғашқы Солтүстік Үндістанда көптеген секталардың бірі болып қалыптасқан будда діні, кейін бүкіл Үндістанға, Оңтүстік Шығыс және Орталық Азияға кеңінен тарады.

Будда діні

- Қазіргі кезде дүние жүзі бойынша Будда дінін 1 млрд-қа жуық адам ұстанады. Будда діні фәни өмірдің азаптары — ауру, кәрілік, өлімнен құтылу жолын іздейді. Ол өмірдің қасіреті — нәпсінің тілегіне байланысты деді. Адамның денесі уақытша өмір сүреді. Ал нәпсі қанағатсыз тілегімен, өлімнің қорқынышымен ылғи бейнет туғызады. Сондықтан нәпсінің тілегінен құтылу керек. Ол үшін төрт хақиқатты білу қажет: 1) өмір — азап; 2) азап нәпсіден туады; 3) нәпсіні ауыздықтаса — азаптан құтылады; 4) нәпсіден құтылудың төрт сатысы бар: а) жүректің оянуы; ә) ниет, ақыл, ойды түзету; б) мінез-құлықты түзету; в) адамға ғана емес, бүкіл жан иелеріне деген рақымшылыққа, махаббатқа жету

Будда – будда дінінің негізін қалаған әулиенің лақап аты.
Шын есімі – Гаутама Сиддһартһа.

Христиан діні

- Христиан діні-(грекше Χριστός, Khristos, сөзбе-сөз аудармасы мәсіхтелгендер) Христостың өмірі мен Жаңа Өсиет іліміне негізделген монотеистік, әлем бойынша ең көп таралған дін.
- Б.д.д. I ғасырда ол құлдар мен кедейлердің, Рим империясына бағынышты халықтарының арасында тарады.
- Христиан дінің басты идеялары- Иисус Христостың күнә кешу қызметі, Христостың адамдар арасында екінші рет оралуы, Азапты сот, аспанға жалбарыну, аспан патшалығының орнатылуы.

Христиан діні

- Католицизм
- Православие
- Протестанттык

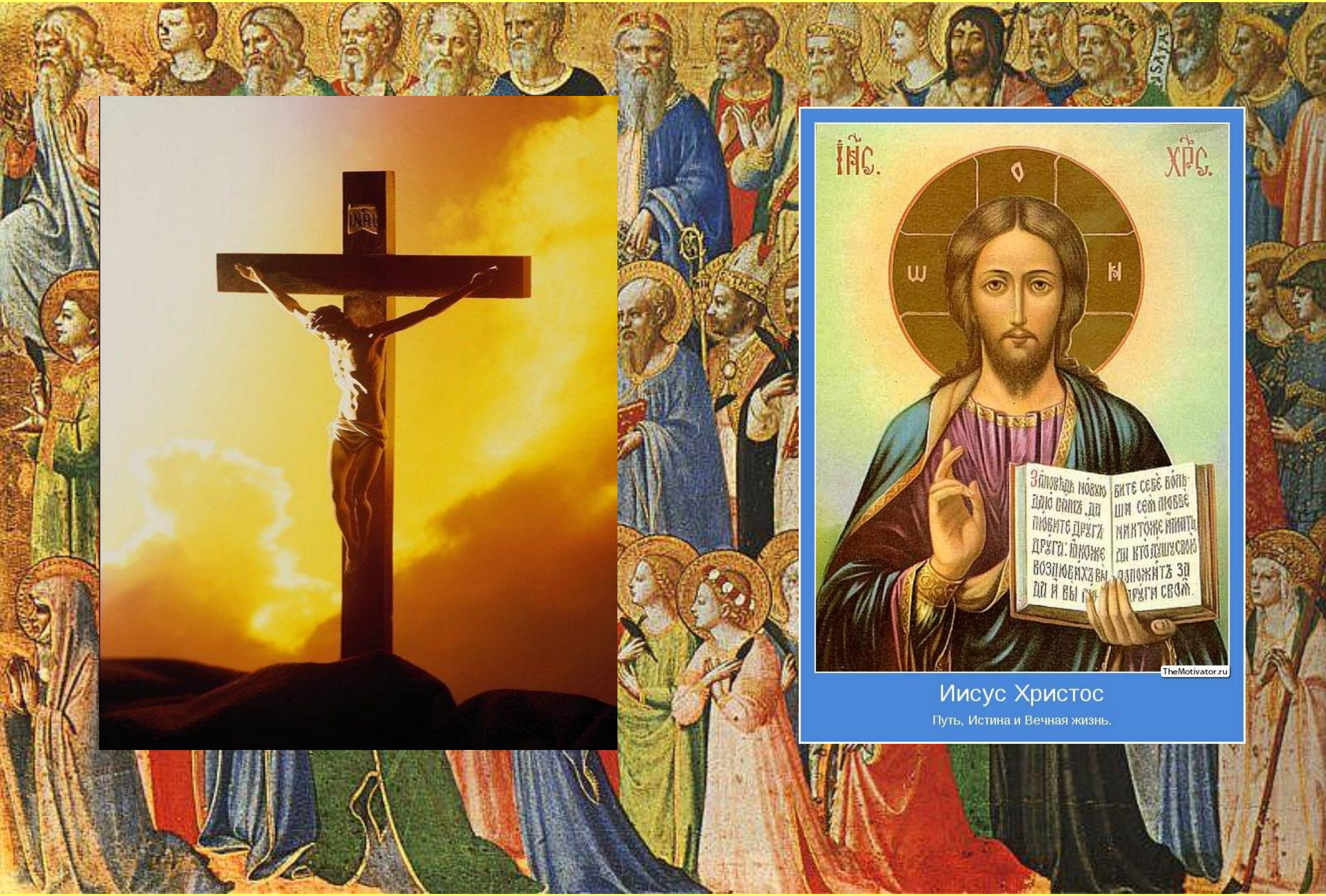
TheMotivator.ru
Иисус Христос
Путь, Истина и Вечная жизнь.

Ислам діні

- **Ислам (араб.: إسلام) — әлемдік монотеисттік-ибраһимдік дін. «Ислам» сөзі «бейбітшілік», (Аллаһтың заңдарына) «мойынсыну, бағыну». Ислам дінін ұстанушы жан мұсылман деп аталады.**
- **Ол б.д VII ғасырында Аравияда басқа діндерден бөлек әлеуметтік жағдайда қалыптасқан еді. Ислам Азия мен Африка халықтарының арасында кеңінен тарады.**

- ***Ислам дінің негізін салушы, есімі көзінің тірісінде аңызға айналған – Мұхаммед пайғамбар***
- ***Ол өзінің шәкірттеріне айтып отырып, мұсылман діні қағидалары мен ережелерін жинақтаған «Құранды» жазғызды.***

Ислам дініндегі басты қасиетті кітап – Құран Кәрім

- Құран уахидың түскен жері мен уақытына байланысты меккелік және мединелік боп бөлінген 114 сүреден тұрады.

Пәкістандағы тасқа қашалған Аллаһ сөзі

«Ләә иләһә илл-Аллаһ» куәлігі жазылған байрақ

- Бұны барша мұсылман білуге міндетті

Қағба - Ислам дінінде Құбыла, бүгінгі күнгі Сауд Арабиясының Мекке қаласында орналасқан.

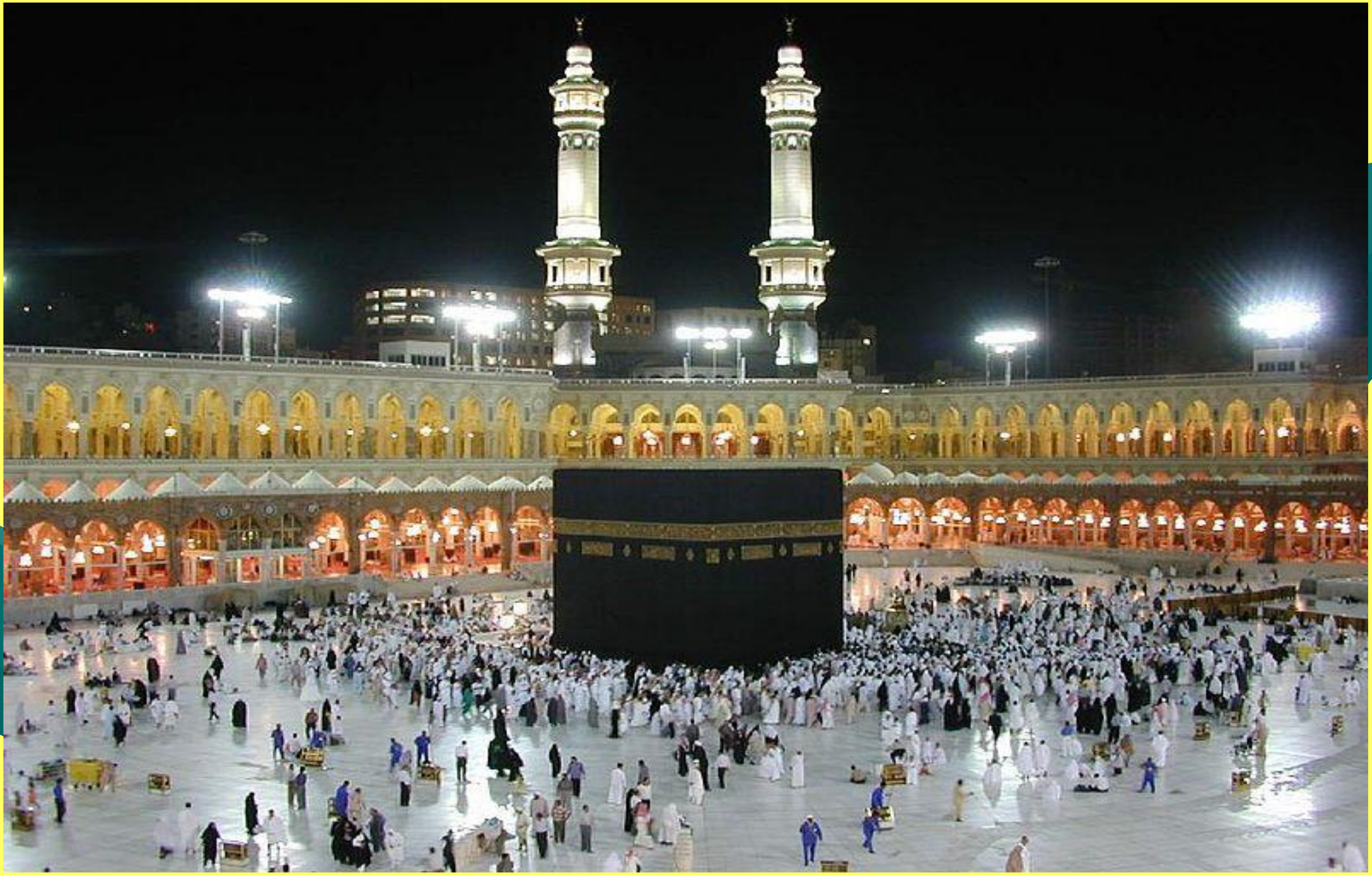

Назарларыңызға рахмет!